

Lonergan dao je dragocjen prinos filozofiji teorijom koja povezuje etiku i epistemologiju u normativni dinamizam, a sadašnji je trenutak jedinstvena prilika da se njegove ideje komuniciraju i razvijaju u dijalogu s analitičkom filozofijom. U tu je svrhu i napisana ova knjiga.

Knjiga Dalibora Renića napisana je engleskim jezikom pa će time, ne samo zbog sadržaja nego i zbog jezika, nažalost biti dostupna malomu broju hrvatskih čitalaca. Budući da je to dobar prilog za upoznavanje dodirnih točaka teorija znanja različitih tradicija — kršćansko-tomističke i analitičke — svakako bi bilo dobro da sam autor knjigu prevede na hrvatski jezik te obogati epistemološku terminologiju koje na hrvatskome još uvijek nedostaje. Možda bi još bolje bilo da je proširi širim tumačenjima obiju spomenutih tradicija, kako bi njezina korist bila veća i rasprostranjenost šira. To bi osobito pridonijelo širemu upoznavanju Lonerganove misli koja je kod nas gotovo sasvim nepoznata, a na engleskome govornom području uživa velik ugled.

Knjiga u sadašnjem obliku može biti namijenjena u prvome redu poznavateljima i zainteresiranima za epistemološku problematiku, studentima diplomskoga i poslijediplomskoga studija, ali prva poglavlja mogu poslužiti i kao dobar uvod početnicima koji tek ulaze u tematiku teorijā spoznaje. Međutim, postoji široka i dobro organizirana međunarodna mreža stručnjaka i studijskih centara koji se bave Lonerganovom filozofijom i teologijom. Ova knjiga na engleskome tako predstavlja uključenje hrvatske akademske zajednice u tu mrežu.

Ivan Macan

Mirko Nikolić, *Nedjeljni susreti — C*, FTIDI, Zagreb, 2012, 223 str.

Nakon »Nedjeljnih susreta A i B«, izašao je i treći sveščić meditacija o nedjeljnim i blagdanskim tekstovima iz Evandelja, »Nedjeljni susreti — C«. Tako je upotpunjen trogodišnji liturgijski ciklus — A, B, C — nedjeljnih i blagdanskih čitanja.

I u ovome sveščiću autor želi potaknuti na molitvu i meditaciju tekstova koje čitamo u liturgijskoj godini C. Nikolić jednostavno slijedi izbor tekstova koji su odabrani za godinu C i prati tijek godine kako je ona podijeljena, a to znači od vremena došašća pa do svetkovine Krista Kralja.

Za godinu C tekstovi su izabrani uglavnom iz evandelja koje je napisao sv. Luka koji je posebno osjetljiv na Isusovo opraštanje grijeha. Kao liječnik Luka je znao koje su čovjekove potrebe ne samo za njegovo tjelesno nego i duhovno zdravlje. Zato lijepo i s puno takta opisuje Isusa kao liječnika koji liječi i brine se za čovjekovo tjelesno i duševno zdravlje.

Ove meditacije nisu prožete egzegetskim tumačenjem teksta koje zna katkad voditi čitača svojim putem i svojim pravilima, pa mu tako ne dopušta da sam izravno komunicira s Gospodinom. Čitajući ono što pisac ove knjižice piše o tekstu iz evandelja jasno se uočava njegova želja da pomogne čitaocu i onome koji želi meditirati da slijedi svoj put. Tekst se doima kao poticaj na tom putu i pomoć kako bi hod bio ugodniji i sigurniji. Onaj koji želi meditirati naći će dovoljno poticaja da se zaputi putem kojim ga vodi Božji Duh i otkriti još više slobode u kojoj će slijediti ritam svoga srca i svojih mogućnosti.

U samom naslovu knjižice temeljna je riječ susret. Za susret su potrebne dvije osobe. Ako je susret pravi, on je slobodan i radostan. Ovdje se radi

o susretu čovjeka i Boga. To bi trebao biti najslobodniji i ujedno najradosniji susret. Cilj susreta je čovjekovo oslobođenje od spona koje ga vezuju i ne dopuštaju mu da raste u slobodno i dobro Božje dijete. Božja mu riječ može pomoći da to doista i postane.

Pisac je također u ovim meditacijama istaknuo Isusovo milosrđe koje sv. Luka jako dobro opisuje. To napose može pomoći onima koji teško izlaze na kraj sa svojom grješnošću ili se osjećaju da su potisnuti na rub društva. U Lukinu evanđelju osjećamo kako je Isus posebno misli na njih i s njima se susreće. On im otkriva svoje milosrdno Srce koje ih prihvaća i liječi.

Čitajući ove meditacije kao duhovno štivo, uočavamo kako nas pisac povezuje i sa sv. Lukom koji nije susreo Isusa, pa smo mu tako slični. Sv. Luka je bio prožet Isusovom riječju i otvoren poticajima Božjega Duha. To je također znakovito i ohrabrujuće svakome koji želi moliti s ovim tekstovima ili se malo duže zaustaviti pred njima i malo dublje unići u njihovu poruku. Svaki čitatelj koji tako postaje i molitelj može se susresti s Bogom i imati iskustvo Boga u svom životu.

Kao što sv. Luka upravlja svoj spis Teofilu, onome koji Boga voli i ljubi, on je jednako upravljen svakome tko ga želi srcem čitati i prihvatiti. Cilj pisanja ovih meditacija je upravo taj da pomogne svakome tko ih uzme u ruke kako bi se nedjeljom iskrenije i radosnije susreo s Bogom. Ove meditacije žele osnažiti i učvrstiti vjeru svakoga koji želi poput Marije živjeti po Božjoj Riječi. Sv. Luka je često slušao što mu je blažena djevojka Marija pripovijedala o Isusu. U njezinu primjeru i životu shvatio je kako se čovjek može predati Božjoj Riječi, slušati je, čuvati u svom srcu i po njoj živjeti.

U Godini vjere ovaj sveščić meditacija može biti lijep poticaj našoj vjeri i pomoći svakome koji želi biti nanovo

evangeliziran i tako najprije sam osobno prihvatiti novu evangelizaciju kako bi onda i drugima u tome bio poticaj i pomoć. Riječ Božja, koju dnevno slušamo i s njom se susrećemo, a ne samo nedjeljom, može ražariti žar što tek tinja u našim srcima i tako osnažiti našu vjeru, ojačati nadu i umnožiti ljubav. Svakome se može dogoditi nešto slično što se dogodilo i s učenicima na putu u Emaus, kako to želi i sugerira autor knjižice u svom uvodu. Ovaj sveščić meditacija u Godini vjere može nam u tome pomoći.

Josip Jurak

Vladimir Strugar (ur.), *Škola škole. U povodu 80. obljetnice života prof. dr. sc. Valentina Puževskog*. Hrvatski pedagoško–književni zbor, Zagreb, 2011, 359 str.

Knjiga *Škola škole* nije prvo djelo o životu i radu Valentina Puževskog. Uz 60. obljetnicu života tiskana je knjiga *Valentin Puževski: bibliografija radova s biografijom* (1991.), a prof. dr. sc. Hrvoje Vrgoč objavio je 2001. uz 70. obljetnicu knjigu *Pedagog srca: prof. dr. sc. Valentin Puževski*. Godinu dana poslije, 2002. godine, prof. dr. sc. Antun Mijatović uredio je knjigu *Valentin Puževski: Škola otvorenih vrata*.

U prvome poglavlju pod nazivom *Od prakse do znanosti* opisuje se životni i radni put profesora Puževskog. Nakon završene Učiteljske škole u Križevcima radio je kao učitelj u Osnovnoj školi Gornje Primišlje kod Slunja i Učiteljskoj školi u Križevcima (1952.–1961.). Potom je bio upravitelj dviju škola, i to Osnovne eksperimentalne škole *Jordanovac* (1961.–1969.) i Vježbaonice Pedagoške akademije Osnovne škole *Davorina Trstenjaka* u Zagrebu (1969.–1973.). Posebno je razdoblje koje je proveo radeći kao sveučilišni profesor na Pedagoškoj akademiji (1973.–1981.) i Pedagojskim znanostima Filozofsko-